

Conferentie Taal & Gezondheid

‘Wanneer taal een probleem is voor je gezondheid’

TWITTER MEE: [#taalengezondNN](https://twitter.com/taalengezondNN)

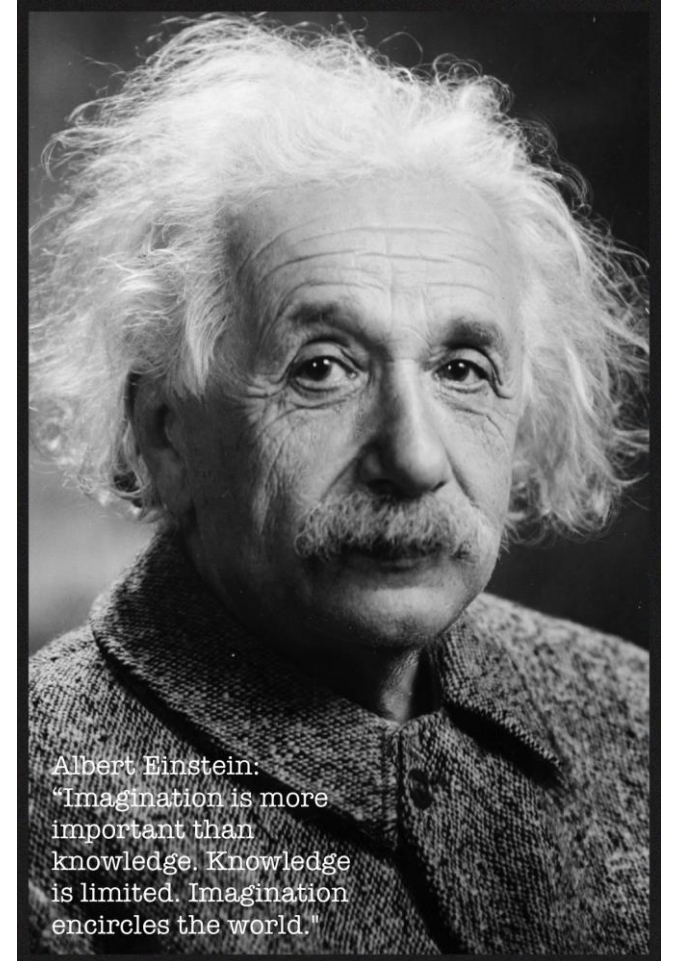
Alles is gezondheid...

Laaggeletterdheid & Gezondheid: Taal als drempel voor de dokter

Maurice de Greef

Vrije Universiteit Brussel

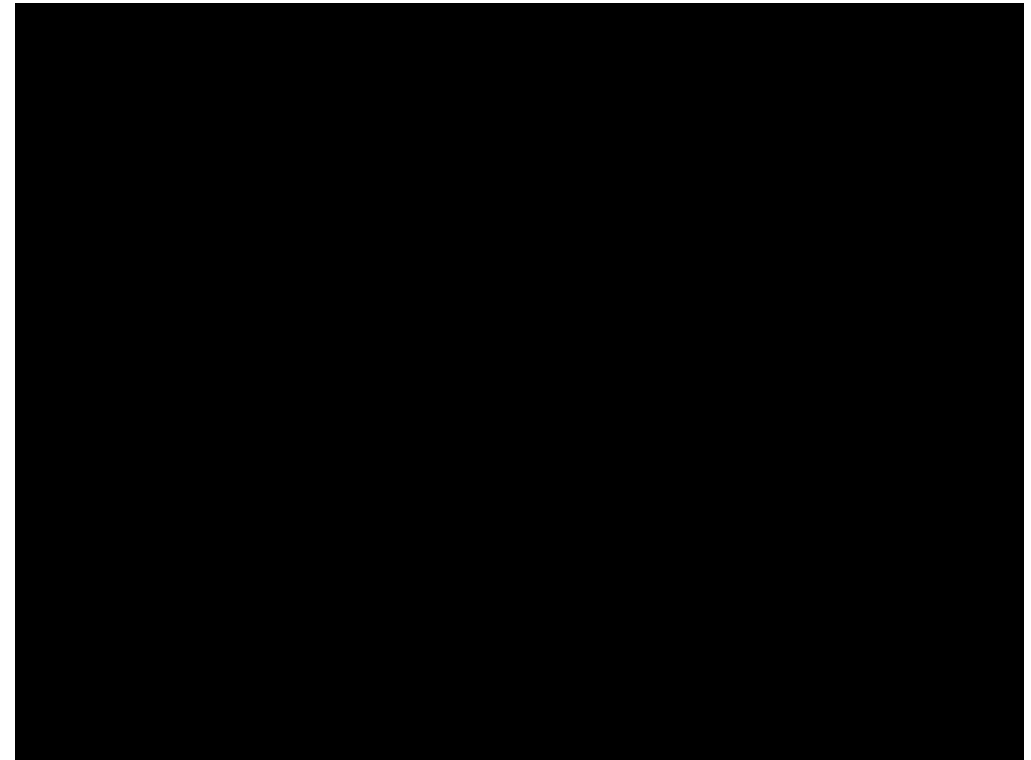

Albert Einstein:
"Imagination is more
important than
knowledge. Knowledge
is limited. Imagination
encircles the world."

De weg naar de dokter...

© Schooltv.nl

<https://youtu.be/2lJG5d2Hgug>

De “prestatiedruk in taal” verschilt per levensdomein

Toename van noodzaak van extern contact

**Financiële
Taal
&
Digitale
Taal**

**Dagelijkse
Taal
&
Familie-
taal**

**Gezonde
Taal
&
Werktaal**

Blijvende gezondheidsproblemen lage SES

- Laagopgeleiden leven gemiddeld 6 jaar korter en 19 jaar minder in goed ervaren gezondheid (RIVM, 2014)
- Mensen met een lage SES zijn vaker depressief (Groffen et al., 2013)
- Relative Index of Inequality geeft aan, dat mensen met een lage SES (RIVM, 2014):
 - 5.32 meer kans hebben op combinatie van roken, overgewicht en overmatig alcoholgebruik
 - 4.18 meer kans op slecht ervaren gezondheid
- Lage SES heeft relatie met gezondheidsproblematiek

Relatie laaggeletterdheid en roken

Rokers:

Ouders en jongens die een lagere mate van geletterdheid hebben roken naar alle waarschijnlijkheid meer (Conwell et al, 2003; Frederickson et al., 1995)

FOKKE & SUKKE
HANDEN SINDS 1 JULI DE HELE DAG ROVEN
DE FRITUUR

ROOK IS ROOK

RGNT

www.fokke.nl

© Fokke & Sukke

Relatie laaggeletterdheid en overgewicht

Overgewicht:

Hoe betere gezondheidsvaardigheden men heeft, hoe beter het BMI (Body Mass Index) is (Cunha et al., 2014)

© Paleo Naturals

Relatie laaggeletterdheid en lichamelijke inactiviteit

Lichamelijk inactief:

Hoe hoger het niveau van geletterdheid hoe positiever men de eigen fysieke gezondheid inschat (Houtkoop et al., 2012)

Relatie laaggeletterdheid en diabetes

Diabetes:

Diabetespatiënten met inadequate gezondheidsvaardigheden kregen meer oogklachten en ziekten met bloedvaten dan diabetespatiënten met betere gezondheidsvaardigheden (Schillinger et al., 2012)

© Huisartsenpraktijk Oosthout

Relatie laaggeletterdheid en depressie

Depressie:

Mensen met een lagere mate van geletterdheid hebben eerder kans op een depressie dan mensen met een hogere mate van geletterdheid (Gazmararian et al., 2000; Zaslou, 2001)

© GGD Zeeland

Doorverwijzing vanuit zorg is noodzakelijk

1. Veel laagopgeleiden en laaggeletterden komen regelmatig bij de huisarts voor “kwaaltjes”, waar huisarts eigenlijk geen raad mee weet
2. Als de zorg er nu voor zorgt, dat informatie beter toegankelijk is (picto’s) dan komt men minder snel bij huisarts
3. Daarnaast helpt doorverwijzen naar een leertraject
4. Na volgen van een leertraject krijgt circa 50% betere psychische gezondheid
5. Voorbeeld Zorgwacht in regio Utrecht

Impact leertrajecten (1)

Percentage cursisten met toename in sociale inclusie voor pilotprogramma Taal voor het Leven van Stichting Lezen & Schrijven

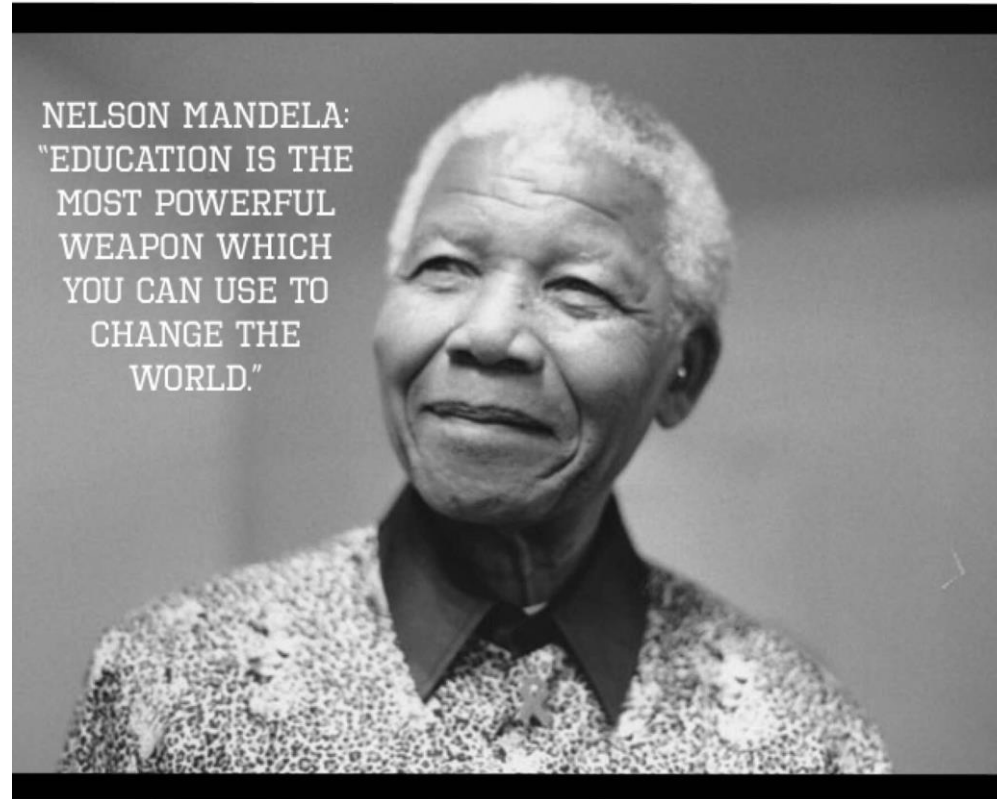
Sociale inclusie variabele	Trajecten TVHL 2014
Nationale Taalvaardigheden	71
Digitale Vaardigheden	66
Assertiviteit	66
Arbeids- en opvoedingsvaard.	48
Ontmoeten & ondernemen	58
Natuur- en sportactiviteiten	57
Afname sociaal isolement	51
Fysieke gezondheid	39
Psychische gezondheid	53
Betaalde baan	21
Vrijwilligerswerk	28
Stage	26
Op zoek naar baan	36
Betaalde baan met begeleiding	28

Landelijk onderzoek 2012	EDAM-onderzoek België	EDAM onderzoek Italië
58	53	34
51	31	42
54	47	30
42	36	24
49	41	30
49	47	23
45	41	21
-*	-*	-*
-*	-*	-*
20	-*	-*
21	-*	-*
7	-*	-*
20	-*	-*
14	-*	-*

Opbrengsten taaltrajecten op een rij

- Als alle laaggeletterden een cursus zouden volgen, zou dat de samenleving € 700,- miljoen opleveren
- Na volgen taal cursus arbeidsproductiviteit per deelnemer verhoogd met € 985,-
- Door het volgen van een taal cursus gaan zorgkosten per deelnemer omlaag met € 359,-
- Door het volgen van een taal cursus stijgt gezondheidswinst met € 1501,- per deelnemer

LLL geeft nieuwe kansen

© Volwassenenleren.nl